

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична фонетика основної мови

для студентів

Освітньої програми: Середня освіта. Мова і література
(англійська)

Рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню: бакалавра

за спеціальністю: 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)

галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

Робоча програма: Теоретична фонетика основної мови
галузі знань 01Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Мова і
література (англійська)).

3 вересня 2019 р. ____ с.

Розробник: к. пед. н., доц. Будз І.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романо-германської філології
Протокол №1 від 3 вересня 2019 року.

Завідувач кафедри _____ доц. Завальнюк А.Р.

(підпис)

3 вересня 2019 року

Гарант освітньої програми _____ доц. Завальнюк А.Р.

(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року

5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових блоків – 1	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		Семестр	
		6-й	6-й
		Лекції	
		20год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60год.	72 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – забезпечити фахову підготовку студентів із дисципліни «Теоретична фонетика основної мови», допомогти сформувати загальні уявлення про фонетику як окрему галузь лінгвістичної науки та про основні фонетичні концепції сьогодення. Майбутній фахівець має оволодіти основними фонетичними одиницями та засвоїти правила їхнього функціонування в мовленні, засвоїти загальнонавчаний термінологічний апарат фонетики й фоноетимики, вивчити засади фонетичного аналізу сегментних і надсегментних одиниць мови.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні вчителі англійської мови, **набувають таких програмних компетентностей (ЗК – загальні компетентності, ФК - фахові компетентності):**

ЗК-4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ФК-5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання іноземної мови й зарубіжної літератури.

Програмні результати навчання

Опанувавши дисципліну «Теоретична фонетика основної мови», студенти повинні досягти таких **програмних результатів навчання:**

ПРЗ-3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРУ-5. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий блок 1. Сегментні та надсегментні одиниці англійської мови

Тема 1. Фонетика як окрема галузь лінгвістичної науки. Теорія фонем. Три аспекти та три функції фонем. Артикуляційні та акустичні особливості звукової системи англійської мови. Поняття коартикуляції.

Тема 2. Склад. Структурна будова складу та його функції в мовній системі. Теорії складкоутворення. Основні правила складоподілу в англійській мові. Поділ слова на силабографи.

Тема 3. Лексичний наголос. Природа англійського лексичного наголосу. Типи лексичного наголосу в англійській мові. Тенденції лексичного наголосу. Функції лексичного наголосу. Правила наголошування слів в англійській мові. Варіативність лексичного наголосу.

Тема 4. Просодична система англійської мови. Загальне поняття просодії. Інтонація як комплекс просодичних рис. Основні функції інтонації. Висотний компонент інтонації. Тональна група як мінімальна одиниця інтонаційного опису. Силовий компонент інтонації. Ритм. Фонологічні та фонетичні аспекти усної вербальної комунікації.

Тема 5. Варіанти вимови англійської мови. Варіанти англійської мови, виділені за соціальним принципом. Проблема визначення вимовного стандарту англійської мови. Вимовна норма та її кодифікація. Варіювання орфоепічної вимови. Cockney як приклад вимовного варіанта англійської мови.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових блоків і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий блок 1.												
Сегментні та надсегментні одиниці англійської мови												
Тема 1. Фонетика як окрема галузь лінгвістичної науки	8	2	2			4	8	2				6
Тема 2. Склад	18	4	2			12	18	2	2			14
Тема 3. Лексичний наголос	20	4	2			14	20	2	2			16
Тема 4. Просодична система англійської мови	20	4	2			14	20	2	2			16
Тема 5. Варіанти вимови англійської мови	24	6	2			16	24	2	2			20
Разом за змістовим блоком 1	90	20	10			60	90	10	8			72

Усього годин	90	20	10			60	90	10	8			72
--------------	----	----	----	--	--	----	----	----	---	--	--	----

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Фонетика як окрема галузь лінгвістичної науки. Теорія фонемі. Три аспекти та три функції фонемі. Артикуляції та акустичні особливості звукової системи англійської мови. Поняття коартикуляції.</p> <p>Література: 1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 230 с. 2. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов институтов и факультетов иностранных языков М. А. Соколова, К.П. Гинтовт, И.С. Тихонова. - М.:Выс.шк., 1996. - 240 с. 3. Леонтьева С.Ф. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов вечерних и заочных отделений педвузов. - 2-е изд. испр. и доп. - М.: Высшая школа, 1988. - 271 с. 4. Thornbury S. About Language. Tasks for teachers of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 353 p.</p>	2
2	<p>Склад. Структурна будова складу та його функції в мовній системі. Теорії складкоутворення. Основні правила складоподілу в англійській мові. Поділ слова на силабографи.</p> <p>Література: 1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 230 с. 2. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов институтов и факультетов иностранных языков М. А. Соколова, К.П. Гинтовт, И.С. Тихонова. - М.:Выс.шк., 1996. - 240 с. 3. Леонтьева С.Ф. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов вечерних и заочных отделений педвузов. - 2-е изд. испр. и доп. - М.: Высшая школа, 1988. - 271 с. 4. Pennington Martha. Phonology in English Language Teaching: An International Approach. London and New York: Longman, 1996.</p>	2/2
3	<p>Лексичний наголос. Природа англійського лексичного наголосу. Типи лексичного наголосу в англійській мові. Тенденції лексичного наголосу. Функції лексичного наголосу. Правила наголошування слів в англійській мові. Варіативність лексичного наголосу.</p> <p>Література: 1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської</p>	2/2

	<p>мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 230 с. 2. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов институтов и факультетов иностранных языков М. А. Соколова, К.П. Гинтовт, И.С. Тихонова. - М.:Выс.шк., 1996. - 240 с. 3. Леонтьева С.Ф. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов вечерних и заочных отделений педвузов. - 2-е изд. испр. и доп. - М.: Высшая школа, 1988. - 271 с. 4. Thornbury S. About Language. Tasks for teachers of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 353 p. 5. Celce-Murcia Marianne, Brinton Donna M., Goodwin Janet M. Teaching Pronunciation: a Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages.- Cambridge: Cambridge University Press, 1996. - 428 p.</p>	
4	<p>Просодична система англійської мови. Загальне поняття просодії. Інтоніяція як комплекс просодичних рис. Основні функції інтонації. Висотний компонент інтонації. Тональна група як мінімальна одиниця інтонаційного опису. Силовий компонент інтонації. Ритм. Фонологічні та фонетичні аспекти усної вербальної комунікації.</p> <p>Література: 1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 230 с. 2. Cruttenden Alan. Intonation. - Cambridge: Cambridge University Press, 1986. - 222 p. 3. Laver John. Principles of Phonetics.- Cambridge University Press, 1995. - 707 p. 4. Thornbury S. About Language. Tasks for teachers of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 353 p.</p>	2/2
5	<p>Варіанти вимови англійської мови. Варіанти англійської мови, виділені за соціальним принципом. Проблема визначення вимовного стандарту англійської мови. Вимовна норма та її кодифікація. Варіювання орфоепічної вимови. Cockney як приклад вимовного варіанта англійської мови.</p> <p>Література: 1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 230 с. 2. Wells John C. Accents of English. Volumes 1-3. Cambridge: Cambridge University Press, 1982. 3. Шахбагова Д.А. Фонетические особенности произносительных вариантов английского языка. - М.:Высшая школа, 1982. - 182 с. 4. Roach Peter. English Phonetics and Phonology. A practical course. Cambridge University Press. Second edition, 1995. - 262 p. 5. Celce-Murcia Marianne, Brinton Donna M., Goodwin Janet M. Teaching Pronunciation: a Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages.- Cambridge: Cambridge University Press, 1996. - 428 p.</p>	2/2
	Усього за денною і заочною формою	10/8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	The stages of verbal communication	2/3
2	The relations between language and speech	2/3
3	The syllable formation theories	6/7
4	Basic rules of syllabification in English	6/7
5	Word stress tendencies	7/8
6	Words with primary and secondary stress	7/8
7	Stylistic use of intonation	7/8
8	Intonation as a complex unity of prosodic features.	7/8
9	Spread of English. English-based pronunciation standards of English	8/10
10	American-based pronunciation standards of English	8/10
	Усього за денною і заочною формою	60/72

7. Індивідуальні завдання

1. RP/BBC English як британський національний вимовний стандарт.
2. Англійська вимова в дельті річки Темзи (Estuary English).
3. Фонологічні та фонетичні особливості загальноамериканської вимови.
4. Австралійський вимовний варіант англійської мови.
5. Канадський вимовний варіант англійської мови.

8. Методи навчання

- I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності
- 1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
 - *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
 - *Практичні*: вправи.
- 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
- 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
- 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.
- II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

1. Поточне тестування.
2. Перевірка завдань самостійної роботи.
3. Перевірка індивідуальної роботи.
4. Підсумкова форма контролю.
5. Семестрова форма контролю.

Система контролю охоплює поточні та підсумкові типи контролю. До **поточного контролю** належить усний та письмовий контроль знань на практичних заняттях. **Підсумковий контроль** включає письмову роботу або тести, які охоплюють поточні питання з вивчених тем.

«Студенту на замітку»

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий блок 1. Сегментні та надсегментні одиниці англійської мови				

<p>Тема 1. Фонетика як окрема галузь лінгвістичн ої науки.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу: 1. Теорія фонем. 2. Три аспекти та три функції фонем. 3. Артикуляції та акустичні особливості звукової системи англійської мови. 4. Поняття коартикуляції.</p> <p>Індивідуальна робота: RP/BBC English як британський національний вимовний стандарт. – <i>доповідь</i>;</p> <p>Самостійна робота (на вибір): -The stages of verbal communication - <i>презентація</i>; -The relations between language and speech - <i>есе</i></p>	<p>Експрес опитування/тестуванн я, складання термінологічного словника, виконання практичних завдань, підготовка доповіді, презентації, есе</p>	<p>Основна 1,2,3,5 Допоміжн а 1,5</p>	<p>10</p>
<p>Тема 2. Склад.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу: 1. Структурна будова складу та його</p>	<p>Експрес опитування/ тестування, складання термінологічного словника, виконання практичних завдань, підготовка презентації, доповіді</p>	<p>Основна 1,2,3,5 Допоміжн а 1,5</p>	<p>14</p>

	<p>функції в мовній системі. 2. Теорії складкоутворення. 3. Основні правила складоподілу в англійській мові. 4. Поділ слова на силабографи.</p> <p>Індивідуальна робота: Англійська вимова в дельті річки Темзи (Estuary English) – <i>доповідь</i>;</p> <p>Самостійна робота: - The syllable formation theories – <i>презентація</i>; - Basic rules of syllabification in English - <i>презентація</i></p>			
<p>Тема 3. Лексичний наголос.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу:</p> <p>1. Природа англійського лексичного наголосу. 2. Типи лексичного наголосу в англійській мові. 3. Функції лексичного наголосу. 4. Правила наголошування слів в англійській мові. 5. Варіативність</p>	<p>Експрес опитування/ тестування, складання термінологічного словника, виконання практичних завдань, підготовка презентації, доповіді</p>	<p>Основна 1,2,3,5</p> <p>Допоміжна а 1,5, 7,8,10</p>	<p>12</p>

	лексичного наголосу. Самостійна робота (на вибір): - Word stress tendencies – <i>презентація</i> ; - Words with primary and secondary stress – <i>презентація</i> Індивідуальна робота: Фонологічні та фонетичні особливості загальноамериканської вимови. - <i>доповідь</i>			
Тема 4. Просодична система англійської мови.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу: 1. Загальне поняття просодії. 2. Інтонація як комплекс просодичних рис. 3. Основні функції інтонації. 4. Висотний компонент інтонації. 5. Тональна група як мінімальна одиниця інтонаційного опису. 6. Силевий компонент інтонації. 7. Ритм. 8. Фонологічні та фонетичні аспекти усної вербальної комунікації.	Експрес опитування/ тестування, складання термінологічного словника, виконання практичних завдань, підготовка доповіді, презентація	Основна 1,2,3,5 Допоміжна 1,5, 7,8,10	12

	<p>Індивідуальна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Австралійський вимовний варіант англійської мови <p>доповідь</p> <p>Самостійна робота (на вибір):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stylistic use of intonation <p>презентація;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intonation as a complex unity of prosodic features <p>презентація</p>			
<p>Тема 5. Варіанти вимови англійської мови.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варіанти англійської мови, виділені за соціальним принципом. 2. Проблема визначення вимовного стандарту англійської мови. 3. Вимовна норма та її кодифікація. 4. Варіювання 	<p>Експрес опитування/ тестування, складання термінологічного словника, виконання практичних завдань, підготовка доповіді, есе</p>	<p>Основна 1,2,3,5</p> <p>Допоміжна а 1,5, 7,8,10</p>	<p>12</p>

	<p>орфоепічної вимови. 5. Cockney як приклад вимовного варіанта англійської мови.</p> <p>Індивідуальна робота: - Канадський вимовний варіант англійської мови – <i>доповідь.</i></p> <p>Самостійна робота (на вибір): - Spread of English. English-based pronunciation standards of English - <i>есе;</i> - American-based pronunciation standards of English – <i>есе.</i></p>			
--	---	--	--	--

Питання до семестрової форми контролю

1. The subject-matter of phonetics, its practical aims.
2. Verbal communication – the central notion of phonetics. Stages of speech production process
3. Acoustic, articulatory and linguistic aspects of sound medium
4. Branches of phonetics
5. Articulatory basis of the English language
6. Articulatory classification of the English vowels
7. Articulatory classification of the English consonants
8. Main principles of the acoustic classification of speech sounds
9. The notion of the phoneme
10. Different approaches to the phoneme
11. Phonological rules to identify the inventory of the phoneme in a language
12. The phonemic inventory of the English language
13. Assimilation and Its Types
14. The notion of elision
15. Linking and Intrusive /r/

16. The syllable as an element of language structure
17. The phonetic aspect of the syllable
18. The structural aspect of the English syllable
19. Functions of the syllable
20. The nature of English word stress
21. Types of English word stress
22. Word stress tendencies
23. Functions of word stress
24. Word stress patterns in English
25. General notion of prosody
26. System of prosodic units
27. Intonation as a complex unity of prosodic features
28. Main functions of intonation.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумкова контрольна	Сума
Змістовий блок № 1					40	100
T1	T2	T3	T4	T5		
10	14	12	12	12		

T1, T2 ... T5 – теми змістового блоку.

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з	не зараховано з

		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Курс лекцій;
2. Плани практичних занять;
3. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи;
4. Навчально-методичні матеріали;
5. Опорні конспекти лекцій;
6. Тестові завдання;
7. Роздавальний матеріал;
8. Ілюстративні матеріали;
9. Нормативні документи.

13. Рекомендована література

Базова

1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 230 с.
2. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов институтов и факультетов иностранных языков М. А. Соколова, К.П. Гинтовт, И.С. Тихонова. - М.:Выс.шк., 1996. - 240 с.
3. Леонтьева С.Ф. Теоретическая фонетика английского языка: Учебник для студентов вечерних и заочных отделений педвузов. - 2-е изд. испр. и доп. - М.: Высшая школа, 1988. - 271 с.
4. Roach P. English Phonetics and Phonology: A practical course.- Cambridge: CambridgeUniversity Press, 2009.
5. Thornbury S. About Language. Tasks for teachers of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 2017. – 353 p.

Допоміжна

1. Celce-Murcia Marianne, Brinton Donna M., Goodwin Janet M. Teaching Pronunciation: a Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages.- Cambridge: Cambridge University Press, 1996. - 428 p.
2. Cruttenden Alan. Intonation. - Cambridge: Cambridge University Press, 1986. - 222 p.
3. Gimson Alfred Charles, Cruttenden Alan. Gimson's Pronunciation of English. Fifth Edition. Revised by A. Cruttenden. - London:Edward Arnold, 1994. - 304.
4. Giegerich Heinz J. English Phonology: An introduction. - Cambridge University Press, 1995. - 333 p.
5. Kreidler Charles W. The Pronunciation of English: a Course Book in Phonology. - Oxford: Basil Blackwell, 1989. - 421 p.
6. Laver John. Principles of Phonetics.- Cambridge University Press, 1995. - 707 p.
7. Pennington Martha. Phonology in English Language Teaching:An International Approach. London and New York:Longman,1996.
8. Roach Peter. English Phonetics and Phonology. A practical course. Cambridge University Press. Second edition, 1995. - 262 p.
9. The Cambridge Encyclopaedia of Language./Ed. by David Crystal. - 2nd edition.- Cambridge University Press, 1997. - 480 p.
10. Wells John C. Accents of English. Volumes 1-3. Cambridge: Cambridge University Press, 1982.
11. Шахбагова Д.А. Фонетические особенности произносительных вариантов английского языка. - М.:Высшая школа, 1982. - 182 с.

Орфоепічні словники

1. The English Pronouncing Dictionary. Originally compiled by Daniel Jones. 15th edition. Edited by Peter Roach and James Hartman. - Cambridge : Cambridge University Press, 1997.- 559 p.
2. The Cambridge English Pronouncing Dictionary. Originally compiled by Daniel Jones. 16th edition. Edited by Peter Roach and James Hartman. - Cambridge: Cambridge University Press, 2003.- 559 p.
3. Wells, J. C. The Longman Pronunciation Dictionary. - Harlow: Pearson Education Limited, 2000. – 1827 p.